

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
Egy hétre 50— korona. Negyedévre 110— korona.
Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felcélős szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, (t. emelet)
Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatóságán.
Egy szám ára 22 korona.

A megélhetés,

mely a háború alatt már súlyos gondokat okozott a fixfizetéses hivatalnoknak a Káolyi-féle forradalomtól a legújabb időkig, valóságosan megoldhatatlan problémává vált a társadalmi osztály előtt. A drágaság mindig mértőrdöles csizmakkal járt az ő fizetésük előtt, bárholyan is emelték azt időközben újra és újra.

Az orosz szovjet példája, ahol a heti és havi munkabérek már már tíz, sőt százezer koronákat tesznek ki, nem kevésbé az osztrák és lengyel viszonyok, ahol a fixfizetéses egyének heti és havi bérét szintén már ezrekkel és tízezekkel honorálják, azt igazolják, hogy hiábavaló minden fizetésemelés, minden szociális jellegű segélyezés és intézkedés ott, ahol az államháztartás mérlege elveszítette az egyensúlyát. A papirosdarabnak, melyre különböző számokat nyomtattak, nincs értéke, mert nincs fedezete. A tíz- és százezer koronás fizetések dacára a legbírhatatlanabb mégis a nyomor ezekben az országokban.

A magyar hivatalnoknak is ez volt a sorsa ezideig, míg a bankókat csak nyomták nyakrafőre. Mint a lavina, nőtt a drágaság.

A fokozatos konszolidálás azonban ennek is elejét vette. A belső rendnek megalapozása után, a kormány a pénzügyi és gazdasági gyógyítását is megkezdte az országnak. Amikor Hegedüs Loránt először beszélt a parlamentben az ő bizakodó hangján, sokan kételkedtek a szavában. És íme, amit megjósolt, ez ideig pontosan be is teljesült.

Nem állítjuk, hogy a nyomor után négy hónap alatt már Kánaánban élünk. De érezzük már a drágaság mulását, az életnek megkönnyebbülését. Egyes események pillanatszerűen ugyan megállították a korona külföldi emelkedését, de hála Istennek, néhány nap óta ez a folyamat újból erőteljesen megindult.

A decemberi 1 centimes svájci jegyzés helyett ma már 2.85 a korona jegyzése. Rövidesen alighanem elérjük a 3-as jegyzést is és akkor máris abba a helyzetbe kerülünk, hogy a megélhetési viszonyok Magyarországon legalább is olyanok lesznek, mint amilyenek ma azok dél felé, a demarkációs vonalon túl, a szerb megszállott területeken.

Ez az állomás pedig nagy jelentőségű lesz a magyar konszolidáció útján. Mert a tiszt-

viselő oda ér ezzel, hogy jelenlegi fizetéséből a viszonyokhoz mérten tisztességesen meg tud élni, jól tud lakni.

Hegedüs Loránt azonban programjában többet ígért. Azt is ígerte, hogy a magyar koronát legalább a cseh, román és szerb fizetési eszközök magasságáig fogja még ez év folyamán felemelni. Ha elérjük ezt az állomást, akkor tulajdonképpen egy új problémát oldottunk meg. A

fizetési eszköz megjavulásával — illetve a nyers anyagok több száz percentes esésével kapcsolatban elérünk oda, hogy a vállalkozás is megmozdíthat. Megindulhat a legfontosabb iparág, az építkezés, mely majdnem minden, jelenleg még pangó ipart foglalkoztathat. Megindulhat a vasútépítés és egyéb tömegmunka és elhelyezést nyerhet a még mindig nagy tömeg munkanélküli egyén.

Megszűnik a közéletmezősi miniszterium

Az ellenzék rohama a kormány ellen

Az új gabonarendeletről

Budapest, máj. 19.

A nemzetgyűlés holnap ötórás ülésen folytatja a költségvetés tárgyalását és szombattól kezdve párhuzamos, azaz nyolcórás üléseket tart.

A kormány programja ellen szervezkedő ellenzék, Vázsonyi-tól, a demokraták vezérétől kezdve Szilágyi Lajoson, Giesswein Sándoron át Csizmadia Sándorig valamennyien harcba szállanak a költségvetés ellen.

A kormányt támogató pártok részéről harmincnál többen iratkoztak fel a vitához és valószínű, hogy még napokig tart a költségvetés vitája.

Az ellenzéki szónokok nyolc határozati javaslatot terjesztettek elő és ezekre névszerűen szavazást kérnek. A határozati javaslatokban követelik, hogy a kormány szüntesse meg a kivételes hatalomra vonatkozó összes intézkedéseket, a polgári egyéneket vegyék ki a katonai bíraskodás alól, a sajtószabadságot állítsák helyre, biztosítsa a gyűlekezési jogot, osszassa fel az internálási táborokat, állítsa helyre a szabadságalmat.

Gróf Andrassy Gyula a Keresztény egyesülés pártjának vezére az ellenzék pontokba foglalt követeléseiről így nyilatko-

zott:

— Pártunk még nem foglalt állást. A magam véleményét azonban a következőkben összegezhetem. A kivételes hatalom gyakorlására vonatkozó rendelkezéseket egyszerűen megszüntetni nem lehet, hanem fokozatosan kell hatályon kívül helyezni. Az a követelés, hogy a polgári egyéneket vegyék ki a katonai bíraskodás alól, feltétlenül helytálló. A sajtószabadság helyreállítását illetően több ízben kijelentette pártunk, hogy előbb az új, szigorú sajtótörvényt kell megalkotni és csak azután lehet a cenzurát eltörölni.

A csütörtökön délután tartott minisztertanács legfőbb tárgya volt a gabonaforgalom szabályozásának kérdése. Ezzel kapcsolatban Mayer János közéletmezősi miniszter kijelentette, hogy az új gabonarendeletről csak egy hét múlva jelenik meg. A kiörlési arányt 80 százalékról 70 százalékra csökkentjük, aminek következménye a kenyér javulása lesz, de emelkedni fog az ára, ez az áremelkedés azonban lényegtelen lesz.

Julius 1-vel feltétlenül megszűnik a közéletmezősi miniszterium.

A kormányzó és a hadsereg tekintélye

Pestmegye tiltakozása a destruktív nyilatkozatok ellen

Budapest, május 19.

Pestmegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Erdélyi Loránt főjegyző előterjesztésre a legteljesebb bizalmat nyilvánították a kormány iránt.

Weicher Miklós pébános szólalt fel aztán és szavátette, hogy igaztalan és sértő kritikát gyakoroltak a mi büszkeségünk, a nemzeti hadsereg felett és tiszteletlen nyi-

latkozatok estek arról, aki ma a magyar nép szívében az első helyet foglalja el. (Eljenzés, taps, a bizottsági tagok felállanak.) Magyarország kormányzóját sem kikezdeni, sem kisajátítani nem engedjük! Magyarország kormányzója nem egy politikai párt és nem egy felekezeti, hanem Magyarország kormányzója, legyen a miénk, keresztény magyaroké! Ugyis elrabolták minden kincsünket, ez az egyet

nem adjuk senkinek. Ezért kérem Pestmegye közönségét, emelje fel szavát minden olyan szó vagy tett ellen, amely a magyar államfő és ennek ödegyenmeke, a magyar nemzeti hadsereg tekintélyének megrendítésére alkalmas lenne.

A törvényhatósági bizottság egyhangulag csatlakozott az indítványhoz.

A bankasszei milliók

Budapest, május 19. A bankasszei milliók ügye, a melyet gróf Batthyány Tivadar nyílt levele tett legutóbb aktuálissá, foglalkoztatni fogja a nemzetgyűlést is, amennyiben Bethlen István gróf miniszterelnök erről a nemzetgyűlésnek bejelentést fog tenni.

Meg fogja nyugtatni a nemzetgyűlést az elszámolás tekintetében és egyben a forradalmi s a megelőző kormányok gazdálkodásáról kiadandó kimutatás tekintetében is nyilatkozni fog. Bejelentésében utalni fog arra, hogy a legfőbb állami számszék már elkészült a nemzetgyűlés elé terjesztendő kimutatásokkal, amelyek tételről-tételre a lehető legnagyobb részletességgel fogják feltárni a szóban levő kormányok pénzügyi gazdálkodását.

Kevés elítelt kommunista kapott kegyelmet

Budapest, május 19. Az ügyészség már jórészt elkészült az amnesztia rendelet végrehajtásával.

Az ügyészség és a kegyelmi tanács munkájáról tudósítónknak ezeket mondták:

— A budapesti törvényszéken körülbelül nyolcszáz embert ítéltek el kommunista bűncselekmények miatt. Ezek közül hatszázan volt jussa kegyelemre. A megkegyelmezésről a végleges statisztikát még nem készítették el, de már most megállapítható, hogy a kegyelmi kérvények jelenékeny részét elutasították. Aránylag nagyon kevesen kaptak kegyelmet.

Tőzsde.

Zürich, máj. 19. Nyitótőzsde: Berlin 335, Newyork 555, Milánó 3095, Prága 810, Budapest 270, Zágráb 450, Bukarest 980, Varsó 65, Bécs 145, Osztr. lebely. 103.

Budapest, május 19. Zárótőzsde, Valuták: Napoleon 700—720, dollár 198—200, francia frank 1750—1850, márká 350—65, lira 1150—1250, osztrák korona 38 és fél—40 és fél, rubel 75—79, lei 355—375, sokol 305—315, korona dinár 670—710, lengyel márká 26—28.

Budapest, május 19. Terménytőzsde: takarmányárpa 750—775, sörárpa 950—1000, zab 750—800, repce 1200—1400, koles 400—500, tengeri 775—800, fehér bab 450—60, lencse 1000—1400 K, ab-feladó állomás 100 kg-ként, Lohere 4056, luceroa 3350, szörös búkköny 1200—300, nuhar 600—700, 6szl borsó 500—600, lenmag 1000—1100 K.

A hajdumegyei községek diszpolgárrá választják gróf Apponyi Albertet

Magyarország egyik nagy fia, gróf Apponyi Albert most ért el életének hetvenötödik évfordulójához. Egy nemzet életében elenyésző kis idő hetvenöt esztendő, annál többet jelent azonban ez a messzi állomás egy ember életében, különösképpen, ha az az ember ezt a hosszú élet-pályát a nemzet javára, boldogulására munkálkodva tette meg.

Gróf Apponyi Albert a nemzetnek szentelte életét. Őt nem politikai érvényesülés, hatalomvágy csábította, mint sokat, akik a politikai közélet porondjára léptek. Apponyi Albert azért dolgozott a nemzetért, mert szerti ezt a sorsüldözött magyarságot. — Politikájának mindenkoron a nemzeti érzés és a keresztény gondolat volt az irányítója. Keresztény gondolkodásáért s nemzeti érzéséről a hatott közéleti tevékenységéért volt is része hőven támadásokban a zsidó liberális, szocialdemokratizmus és szabadkőművesség részéről.

Akkor is, amikor az ország letiporva, megaláztatva vergődött, ő vette vállára a békefelügyelő elnöki tisztének súlyos szerepét. A gyűlölettel szemben nem remélhetett sokat azon a békekonferencián, azonban nagy hőszeretetének melegen át legyőzőnk elé tárta a magyar nemzet szerencsétlenségét, megmutatta sebeinket. Ha megbocsátást nem is, de rokonszenvet tudott kelteni Magyarországra.

Hetvenötödik születése napján az egész ország szíve dobog hálát, szeretetet, elismerést gróf Apponyi Albertnek. Az ország városai, községei egymásután sietnek diszpolgárrá választani Apponyi Albertet. Nem marad mögöttük Debrecen városa sem. Vámospércs, Böszörmény is diszpolgárává választotta a nagy államférfit. A Hajduság községei sem maradhatnak távol akkor, amidőn egy egész nemzet hálájának lerovásáról van szó. Vámospércs már megnyitotta a sort, diszpolgárává választotta Apponyit. Követnie kell a Hajduság többi községeinek is. Dobbanjan meg minden szív a híres Hajduságban olyan hévvel, amilyen forrón dobogott a ma 75 éves Apponyi Albert szíve mindenkoron e hazáért!

Estek a valuták.

Budapest, május 19. Emelkedő tendencia nyilvánul meg a tőzsdén, mivel a pénzügyminiszter a tőzsde adót leszállítja. A bécsi kifizetés emelkedett, mivel a kontremín meg kezdte fedező vásárlásait. A ceullise piacon az osztrák hitel. Rima és Déli 40 koronás javulást ért el. Párisiparnál 200 koronás javulás fordult elő. Valutapiacra a dinár kivételével az összes valuták ára esett. Általában az áruk növekedése, árfolyam lemorzsolódások. Vetőmagyokban vétel nincs. Üzletlenség uralkodik. Buza, rozs, kétszeresen ártal nem köthető, mivel a termények a közlekedési miniszter rendelkezése alá vették.

Debrecen város és a kishaszonbérletek

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter táviratilag kért jelentést a városi tanácstól

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter a következő táviratot küldte Debrecen város tanácsához:

Városi tanács, Debrecen. A gazdasági felügyelőség jelentése szerint a város ingatlanait árverés útján adta haszonbérbe, holott kishaszonbérletek alakítására nagy szükség van. A 8420. számú kormányrendelet alapján hadirokkantakat, hadiözvegyeket és árvákat juttassa lehetőleg árverés mellőzésével kishaszonbérletekhez, a hivatkozott rendelet méltányos feltételű kishaszonbérletek vagy részesmivelésű földek kiadását írja elő, árverés pedig méltányos feltételeket kizár. Az ügy miben létééről haladéktalanul tegyen hozzám részletes jelentést.

Földművelésügyi miniszter.

Erre a felhívásra a városi tanács a következő jelentést küldötte a csütörtöki üléséből a földművelésügyi miniszterhez:

Földművelésügyi miniszter ur!

Hivatkozással 59.389. sz. távirati rendeletre tisztelettel jelentjük, hogy a 8420—920. M. E. számú rendelet 13. §-a szerint a mennyiben elegendő föld rendelkezésre nem áll, minden nagybérlő köteles az általa kezelt mezőgazdaságilag művelhető földekből a felmerülő szükséghez képest akkora területet, amekkorának elvonása a birtok többi részén az okszerű gazdálkodást nem gátolja, méltányos feltételek mellett kis haszonbérletekbe vagy részes művelésbe adni. Debrecen sz. kir. város birtokait nem maga kezeli, hanem azokat az 1886. évi XII. t. c. 120. §-a értelmében nyilvános árverésen köteles haszonbérbe adni. Ezen törvénycíkket az 1920. évi XXIX. t. c. nem helyezte hatályon kívül, emélfogva a törvényhatóságnak ingatlanainak bérbeadása tekintetében fenti törvényes rendelkezés.

A hadikölcsön vagyonszállítása.

Miniszteri rendeletre az államadósság nostrifikálásával megbízott bankok a címleteket vissza tartják, nem adják ki, mert a vagyonszállításnál ezek tekintetbe lesznek véve.

Hüttner és Stanykovszky a felelősségi bíróság előtt.

Budapest, máj. 19. A Tiszagyalgossági pör ama vádlottjai, akikre nézve a katonai büntető igazságszolgáltatás bírósága ítéletével, vagyis Hüttner és Stanykovszky a haditörvényszék főtárgyalása után holnap, pénteken kerül a legfelsőbb katonai felelősségi bíróság elé.

Hajóközlekedés az alsó Dunán.

Budapest, máj. 19. Ujszeged és Belgrád, valamint Belgrád és Baja között a hajóközlekedés megindult a Dunán.

Közvetlen vonat Budapest és Berlin között.

Budapest, máj. 19. Németországgal való érintkezésünk növekedésénél fogva a közlekedés egyszerűbb lesz, mert a jövő hónap elején megvalósul a közvetlen vonatközlekedés Budapest—Prága—Berlin között.

Kezéstől eltérni nincs joga. A város nagybérlői az általuk haszonbérlet területéből már 360 holdon felüli kishaszonbérleteket alakítottak. Így Csanak Jenő ohattelekházai bérletéből mintegy 300, Papler Géza belsőohati bérletéből mintegy 60 hold engedtetett át kishaszonbérletek céljára. Egyek község lakosai részére. Továbbá a város a Munkásházépítő R. T.-nak, a Közhazsnu Munkáskert-Egyesületnek, a Nyukosznak és katonai alakulatoknak mérsékelt bérösszeg mellett több száz hold földet adott kishaszonbérletek alakítása céljából.

A 8420—920. M. E. sz. rendelet 14. §-a szerint a birtokos vagy a haszonbérlet csak akkor köteles kishaszonbérletet vagy részes művelést adni, ha az igényjogosultnak saját vagy illetményföldjük nincsen és a megélhetésükhöz szükséges földhöz a szokásos részes művelés útján sem juthatnak.

Mint hogy a debreceni határban a földművesek nem hogy részesföldhöz nem juthatnak, hanem elegendő részes munkás sincs, a fenti szakaszokban korvonalozott eset nem áll fenn.

Debrecen város tanácsa szociális érzékénél fogva a törvény és rendelet betűin túlmenően is igyekszik a kisemberek földigényének kielégítésére. A város anyagi helyzetének érdekében azonban a város ingatlanainak nyilvános árverésen való értékesítéséről az 1886. évi XXII. t. c. értelmében le nem mondhat s arra nem is jogosult.

Kelt Debrecen sz. kir. város tanácsának 1921. május 19-én tartott ülésében.

Csóka Sámuel
polgármester h.

Dr. Tatay Zoltán, előadó.

A városi tanács ülésén többnyire hozzászóltak a kérdéshez.

Kivételi esetek.

A hivatalos közlöny szerint a köles és a bor kivételi esetek eltoröltetett. Lucerna és löhere kivételével heremag g-ja után 100 koronai kivételi illeték fizetendő. Tisztán löhere illetékmentes.

Állatokra kivételi illeték: bika és ökör darabonként 2000 kor., juh 300 kor., 120 kg-nál nehezebb sertés darabja után 1000 kor. fizetendő.

Szeptembertől szabad a tejforgalom.

Budapest, máj. 19. A közlekedési miniszteriumban tegnap a tejforgalomról volt fontos értekezlet, amelyről Mayer János közlekedési miniszter következőleg nyilatkozott:

— A tejforgalom szabaddáttele ellen csak a főváros vezetősége fejezte ki amaz aggodalmát, hogy nem tud majd gondoskodni a szabadforgalom mellett azokról, akik legjobban rá vannak utalva, a csecsemőkről, anyákról, betegekről, munkásokról.

Végül az a nézet alakult ki, hogy a szabadforgalom csak szeptemberben lép életbe.

Új iparosok és kereskedők

Városi illeték az engedélyek után

A városi tanács a csütörtöki ülésén Hajdu Miklós bazár- és rövidáru kereskedésre szóló hasznági engedélye után 100 kor., Kerekes Miklós sertéskereskedésre nyert hatósági engedélye után 1000 kor., Ungvári István timár iparengedélye után 500 kor., Reintz Béla bankbizományi írodára szóló hatósági engedélye után 1000 kor.

Grisch György ékszerkereskedésre szóló engedélye után 1000 kor., Káringetz Sándor géplakatos iparigazolványa után 500 kor., Szilágyi Jánosné levelezési készítésére és árusítására szóló engedélye után 100 kor., Nagy Lajos szeszes italok adásvételének közvetítésére szóló engedélye után 300 kor., Nábrádi János fűszer-, festék- és vegyesárúkereskedésre szóló engedélye után 200 kor., Szepesi Károly ócska műtárgyak kereskedésére szóló engedélye után 200 kor. illetéket szabott ki.

Deutsch Józsefné ócskaruha árusításra szóló engedélyért folyamodott. Az I. fokú iparhatóság elutasította. A városi tanács hoz felebbzett, amely a mai ülésén kiadta Deutsch Józsefnének az engedélyt.

Városházáról.

A város az országos Apponyi-ünnepségen. Debrecen város is képviselteti magát a május 28-iki Apponyi-ünnepen. A város képviselőjében már kiküldött dr. Vargha Elemér t. f. jegyző, tanácsnok és dr. Vásáry István tanácsnokon kívül kiküldte meg a tanács Madgyaszay Miklós árvaszéki elnököt. Így hát három tagú küldöttség képviseli Debrecen az országos ünnepen. A küldöttek mindhárom magyar diszruhában jelennek meg az ünnepen.

A vasárnapi beszámolóra érkező fogadtatása. Május 22-re, vasárnapra van kitűzve dr. Bernolák Nándor néppolitikai miniszter, Debrecen III. kerületének nemzetgyűlési képviselője és dr. Milotay István, az I. kerület képviselőjének politikai beszámolója. Képviselőinkkel léérkezik Debrecenbe gróf Andrassy Gyula, a keresztény egyesülés pártjának vezető és számos képviselő. A pályaudzaron Csóka Sámuel h. polgármester fogadja a minisztert és a vele érkező politikusokat.

A keresztény szociállisták világkongresszusa Budapesten.

Budapest, máj. 19. Ferrareus, a keresztény szocialista szakszervezetek világszövetségének főtárgyalója azt az óhaját fejezte ki, hogy a legközelebbi világkongresszusokat Budapesten tartják. Az ősz folyamán szeretnék megtartani a kongresszust, ha azonban akadályokba ütközne, akkor a jövő tavasszal tartják meg.

Német jegyzék.

Páris máj. 19. A jóvátételi bizottság tegnap kapta meg a 150 millió arany márka fizetésére vonatkozó német jegyzéket.

A belügyi államtitkárság.

Budapest, máj. 19. Politikai körökben ismét felvetődött Steiner Gyula menekültügyi kormánybiztos belügyi államtitkársága. Ugy a keresztény egyesülés pártja, mint a kisgazdapárt körében szimpatikusnak fogadták kinevezését, mert kifejezetten közgazdasági szakember.

Öngyilkosság a kukorica-góré tetején

„Leszámoltam mindenkivel!”

Tegnap reggel jelentették a debreceni rendőrségnek, hogy Homok-utca 8. számú házban öngyilkosság történt. A helyszínen megjelent rendőrtisztviselő megállapította, hogy az öngyilkos Szatmári Imre ottani lakos, aki a hajnali órákban az udvaron levő kukoricagóré tetején kiálló rudra akasztotta fel magát és meghalt.

Mikor a házbeliék észrevették Szatmári tetteit, azonnal elhívták a mentőket, hogy szállítsák be a kórházba. A mentők megjelentek s az öngyilkos tetet meglegnek találták ugyan, de az élesztési kísérletek hiába valók voltak, most már elszállt a lélek Szatmári Imrétől.

Tették okát nem tudják. De az öngyilkos a következő levelet hagyta hátra:

Mindenkihez! Bocssáson meg mindenki, én meg bűnhőtem a tetemért. A suba legyen a kis fiúé. A hullámát szállítsák be a kórházba. Öt évig szolgáltam, majd el temet a főváros. Isten veletek. Hagyjatok meghalni. A kis Jósikát neveljétek, a suba az övé. Meghaltam a tetemért. Leszámoltam az adósságot mindenkinek.

Születésem Nádudvari, lakos Debrecen, Homok-utca 8. Néhai Szatmári Imre.

Sajnálak titeket, ne átkozatok! Édeseim. Legyetek boldogok, felejtsetek el, úgy is rosznak montatok.

A kormány pénzzel hajlandó megváltani a kedvezményes ellátást

Juniusban adják meg a tisztviselők lakbér-pótlékát

Az új lakbérrelelet kibocsátásakor a köztisztviselőknek megígérték, hogy lakbérpótlékot kapnak. A harminckét százalékos közüzemi pótlékot a tisztviselőknek május 1-én a múlt év november 1-ig visszamenőleg már meg is fizették a lakbérpótlékot azonban nem adták ki. Illetékes helyről arról értesülünk, hogy a lakbérpótlékról szóló rendelet már elkészült s legkésőbb június 5-ig megjelenik.

Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy a kormány a gabonaellátás körüli nehezségek miatt azt tervezi, hogy a kedvezményes ellátást részben megszünteti és felszólítja a tisztviselőket, hogy pénzben akarják-e inkább a kedvezményt. A nyilatkozatok eredményétől függ, hogy a kormány egyes vidékeken megszünteti-e az ellátást. A Köztisztviselők Nemzeti Szövetsége a kedvezményes ellátás fennmaradását mellett van. Az ellátást ugyanis hónapról-hónapra mégis megkapják a tisztviselők, ha néha nehezen is, de félt, hogy a pénzbeli megváltás az admi nisztráció hihetetlen lassúsága miatt hónapokig kéne.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Nem volt újabb küteges tifusz betegedés

Sörös dr. min. tanácsos Debrecenben

A küteges tifusz járvány szünetben van. Újabb megbetegedés nincs tegnap óta. A járványkórházban ápolt betegek valamennyien jobban érzik magukat s a vélemény szerint fel is fognak gyógyulni. — Tegnap ugyan beszállították a Vendég-utcaról egy gyanús beteget, de még nincs megállapítva a pozitív betegség s ezért elrendelték a vérvizsgálat megejtését.

Mint a Debreceni Újság tegnapi számában megírtuk már, Bernolák Nándor népjóléti miniszter a debreceni esetek megvizsgálását rendelte el. Tegnap délután a miniszter megbízásából dr. Sörös Miklós miniszteri tanácsos Debrecenbe érkezett és érintkezésbe lépett Tüdös Kálmán dr. t. főorvossal. Sörös dr. megtekintette a járványkórházat, megvizsgálta az eddig elrendelt óvintézkedéseket, melyekből azt a reményt fejezte ki, hogy a ragály nem fog tovább terjedni. Megállapította a miniszteri kiküldött azt is, hogy

a Vendég-utca 40. szám alatti járványfészket teljesen kitakarították s ma ez a veszedelmes hely teljesen ragály mentes.

Tegnap délelőtt szemlélet tartottak még a városban s megállapították, hogy Debrecenben sok a zsufolt lakás, ezért a miniszteri kiküldött a maga részéről is azt a felhívást intézi a lakossághoz, hogy rendkívül ügyeljen a tisztaságra, mert ez menti meg a veszedelmes betegségtől. Ez az egyetlen védekezés a küteges tifusz ellen.

Egyébként a tisztí főorvosi hivatalban délután Sörös Miklós dr. min. tanácsos elnöklete alatt értekezlet lesz, melyen Debrecen város tisztí orvosai megjelennek. Az értekezleten a további intézkedések megtételéről lesz szó, melyet a napokban el fognak rendelni.

Sörös min. tanácsos holnap reggel utazik vissza a fővárosba és jelentést tesz a tapasztalatokról Bernolák dr. népjóléti miniszternek.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem ország!

Egész Magyarország — mennyország!

Ujra kiterjesztik a villamos áramszolgáltatást. A világítási vállalat a Debreceni Újság útján értesíti Debrecen város közönöségét, hogy a villamos áram szolgáltatást szombat reggeltől kezdve ismét kiterjeszti. Szombattól, tehát május 21-étől kezdődőleg reggel fél héttől éjjel két óráig lesz villamosáram, míg gáz reggel hattól este tíz óráig.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete, nevében Suhajda Béla elnök a városi tanácshoz a mai napon egy kérvényt adott be, melyben a szemétkihordás, víz és kéményseprési díjaknak a lakókra leendő áthárítása céljából a közüzemi pótlékot a lakbér 50%-ában megállapítani és az erre vonatkozó szabályrendeletet sürgősen elkészíteni kéri.

Adatgyűjtés az új vámtarifához. Az új magyar vámtarifa szövegezésének előmunkálataihoz tudvalevőleg hozzákezdett már a kereskedelmi miniszterium s a különböző szaktestületek már gyűjtik tagjaik kívánságait. Számos, főként vidéki magyar vállalat, iparág azonban — különösen a kezmtipar köréből — nincs állandó érintkezésben ilyen szaktestületekkel, holott kívánatos, hogy az új tarifa is tökéletesen alkalmazkodjék a különleges magyar viszonyokhoz. Ezért ezúton is felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy az új magyar vámtarifára vonatkozó megjegyzéseiket, kívánságaikat, esetleg új iparágak bevezetésére vonatkozó terveiket is közvetlenül vagy szakmabéi egyesületünk útján írásban vagy szóval minél előbb közöljék a Magyar Vámpolitikai Központ (V. Akotmány-u. 8. sz., III. Telefon 135-28.) irodájával.

Elektromos előkészítő tanfolyam felvételi vizsgájamájus 22. Jesz. d. e. 9-11-ig a Fémipari iskolában, jelentkezni lehet minden nap d. u. 3-5-ig. Igazgató,

Kalaptüvel mellbeszurta magát. Szabó Istvánné hetven éves miskolci lakos Urak-utcai lakásán kalaptüvel mellbeszurta magát. A tü mintegy tizenöt centiméternyire hatolt az öreg aszszony mellébe. Állapota súlyos.

Rendőri hírek. Tegnap újból tömeges panaszt tettek lopások miatt a rendőrségen. Weiszberger Mihály Széchenyi-utcai műszerész azt panaszolta, hogy lakásából 1000 koronát érő fehérneműt elloptak. — Radó István Tisztviselő telepi lakostól, miközben futballozott, a cipőjét vitték el. — Nagy Szabó Sándor Kishegyesi-ut 30. számú lakostól 3 tyukot és kakast loptak el. — Seress Béla egyetemi hallgatónak az internátusi hálószobájából piros paplanát emelte el ismeretlen tolvaj. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

Százhat éves kisasszony. — Whalley—Smythe-Gardiner Grace kisasszony százhat éves korában meghalt Southamptonban. A hosszú nevű kisasszony rokona volt lord Jellicoe angol tengernagynak.

Az E. M. S. C. futbal szakosztály előadója felhívja azon futbal játékos tagokat, hogy folyó hó 20-án, délután 4 órakor a Hungaria kávéházba, az első tréningre megjelenni sziveskedjenek.

Újabb áresés. Ma már 30 korona egy pár jó minőségű pamut női harisnya. 75 korona selymfényű flor női harisnya. Férfi fűszeklik már 25 koronától, gyermek már 26 koronától feljebb. Minden minőség, minden színben kapható. Berzát Emil harisnyagyára Debrecen. Üzlet Piac 18. eladás nagyban és kicsinyben.

Nyakkendő új alakítása. Simonffy-utca 5.

Kersek egy Remington gépen tökéletesen író kisasszonyt. Dr. Nagy István ügyvéd, Szent-Anna-u. 8. szám.

Színház!

Pénteken: Varázskeringő, operett B) bérletben.
Szombaton: Varázskeringő, C) bérlet.
Vasárnap délután: Gül baba, operett.
Vasárnap este: a Debrecenben tartandó ünnepek alkalmából diszeloadás: „A mi falunk” énekes és táncos népszimni.

A Csokonai-színház jelentése. Pénteken B) bérletben Varázskeringő kerül színre.

Vasárnap este a színházban diszeloadás lesz, amelyen eddigi diszeloációk szerint megjelennek: Gróf Andrássy Gyula, Bernolák Nándor népjóléti miniszter, Haller István v. közökt. miniszter és több mint husz nemzetgyűlési képviselő. Vasárnap este „A mi falunk” énekes és táncos népszimni kerül színre tizenegyedszor. Erre az előadásra jegyek ma reggeltől kezdődőleg válthatók.

A varázskeringőben két teljes zenekar játszik a második felvonásban. Az egyik az orscheszterben, a másik a színpadon, a mit vidéken még sohasem tudtak produkálni.

Színészjubiläum. — Szerdán este színészjubiläum volt a Csokonai-színházban. Virágháti Lajos, aki 1891-ben lépett a színpadra, színészpályájának harmincadik évfordulóját ünnepelte. Virágháti Lajos nem tagja ugyan jelenleg a Csokonai-színháznak, azonban az előbbi években itt működött. Heltai Jenő színésztársulatánál s minthogy azóta is Debrecenben tartózkodik, a Csokonai-színház igazgatója készséggel tette lehetővé neki, hogy pályájának jelentős évfordulóját megünnepelhesse a színházban. Virágháti Lajos egyik kedves szerepét: Veréb Jankót játszotta. Lukácsy Sándor népszimni-művében. A vereb-hajuban. A nézőtér színültig megtelt közönséggel, amely meglegedklődéssel kísérte a régi népszimni jó előadását és elismerő tapsokkal honorálta a jubiléus Virágháti Lajos pompás alakítását. Dicsőretet érdemlő részei a nagyszerű előadásnak Bodán Margit (a vereb-hajú), Szalma Sándor (Fekete), Csónakossai Gyula (András), Lukács Julia (özv. Sajgóné), Dögrei Jolán (Boglár Agnes), Székely Zizi, Kubányi György, Mátrai Jenő, Gyulai Gizzi, Egyed Lenke. A jubiléus s a többi főszereplő is a sok taps mellett sok virágot is kaptak.

Bethlen-hangverseny. A budapesti „Bethlen Gábor-kör” május 21-ki (szombati) hangversenyének nívós műsora még egy művész számmal bővül, mert — amint értesülünk — Páricsy Pál, a tehetséges hegedűművész szintén elfogadta a rendezőség felkérését s így játékában újra lesz alkalmunk gyönyörködni. A Bethlen Gábor-kör evangéliumi és nemzeti ideálja — hisszük, hogy áthatja Debrecen egész társadalomát, amely ez alkalommal olyan áldozatkészségről tesz tanuságot, amilyennel méltó lesz felkarolni egy ilyen egyesületet.

Könyvkötések

elsőranu kivitelben készínek.
Dávidházy Kálmán R. T. népl. Főv. sz. 9.

